

13.12.2005

Sisäasiainministeri Kari Rajamäki:

PELASTUSTOIMI SÄILYTETTÄVÄ KUNNALLISENA TOIMINTANA

Pelastustoimen kokoaminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi on osoittautunut sisäasiainministeri Kari Rajamäen mukaan toimivaksi ratkaisuksi. Vuoden 2004 alussa pelastustoimen tehtävät siirrettiin yksittäisiltä kunnilta 22 alueelliselle pelastustoimelle. Kokemukset ja selvitykset osoittavat, että ratkaisu on ollut sekä toiminnallisesti että taloudellisesti onnistunut.

- Pelastustoimen tehokas hoitaminen ei edellytä pelastustoimen valtiollistamista. Järjestelmän vaihtaminen tilanteessa, jossa hyödyt eivät ole olennaisesti nykyistä järjestelmää suuremmat, sisältää monia epävarmuustekijöitä. Pelastustoimen toimintakyky ei saa vaarantaa, totesi Rajamäki tänään tiistaina 13.12. kunta- ja palvelurakenneryhmän kokouksessa.

Nykyisessä järjestelmässä on selviä kehittämistarpeita, joihin sekä valtion että kuntien tulee sitoutua.

Suomessa tarvitaan lainsäädännössä riittävän yksityiskohtaisesti normeerattu pelastustoimen järjestelmä, joka turvaa riskejä vastaavan pelastustoimen palvelutason koko maassa. Siihen liittyisi jatkossakin valtion ohjaus- ja valvontavastuu pelastustoimen asianmukaisesta järjestämisestä ja palvelutasosta alueilla.

Pelastustoimen alueiden muodostamisesta annetun lain 4 §:n mukaan kunnat ovat tehneet sopimuksen pelastustoimen hoitamisesta kuntalain yhteistoimintaa koskevien säännösten mukaan. Kunnat ovat sopineet keskenään mm. hallinnosta ja kustannusten jakautumisesta kuntien kesken. Tämä työnjako on syytä säilyttää entisellään, jolloin kunnat edelleenkin sopivat perusteista, joilla pelastustoimen kustannukset jaetaan niiden kesken.

Uuden valtiosuusjärjestelmän luominen pelastustoimeen ei ole tarkoituksenmukainen ratkaisu. Sen sijaan nykyisen kalliin kaluston ja erityishankkeiden valtiosuusjärjestelmä voitaisiin säilyttää ja sitä voidaan kehittää edelleen. Vuoden 2006 talousarviossa tähän on varattu 3 710 000 euroa. Lisäksi palosuojelurahaston varoista on kunnille ja pelastuslaitoksille osoitettu varoja kehittämiseen, paloasemien rakentamiseen ja kalustohankintoihin. Palosuojelurahaston tulisi jatkossakin tukea merkittäviä, pelastustointa tukevia hankkeita. Valtion osallistumista laajojen suuronnettomuuksien ja kansallisten taikka kansainvälisten laajojen turvallisuusuhkien, kuten terrorismin ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen tähtäävissä pelastustoimen varautumisjärjestelyissä tulisi lisätä nykyisestä.

Sisäasiainministeriön koordinoimaa pelastuslaitosten välistä verkostoyhteistyötä, jonka tavoitteena on menettelyjen ja toimintojen yhdenmukaistaminen, on syytä jatkaa. Valtio voisi ottaa suuremman vastuun yhteistyön toteuttamisesta.

Keskitettyjä synergiahyötyjä tulee hakea valtion tukemana verkostoyhteistyönä laitosten kesken tai valtion toimin. Näitä voisivat olla yhteiset tietojärjestelmät, keskeiset hankinnat ja hankintamenettelyt sekä yhdenmukaiset johtamis- ja toimintamenetelmät. Näiden seikkojen toteuttaminen vaatii myös valtiolta taloudellisia resursseja. Osittain nämä asiat voitaisiin ottaa huomioon poliisin tekniikkakeskuksen ja poliisin tietohallintokeskuksen sekä kunta-IT:n kehitystyön yhteydessä. Sisäasiainministeriö asettaa ensi vuoden aikana hankkeen selvittämään

toteuttamismahdollisuuksia. Toiminnan tehostamiseksi ja erityisesti palvelujen turvaamiseksi maan kaikissa osissa tulisi pelastustoimen ja valtion turvallisuusviranomaisten yhteistyötä lisätä.

Pelastustoimen tulisi olla mukana valtion merellisten toimintojen kehittämiseksi luodussa yhteistyössä.

Pelastustoimen kykyä analysoida, johtaa ja osallistua kansainvälisiin operaatioihin tulee parantaa. Pelastustoimen kansainväliset tehtävät vaativat panostusta myös kunnalliselta pelastustoimelta sekä valtion hätäkeskuksilta. Tätä voitaisiin kehittää lisäämällä ja parantamalla yhteistoimintaa pelastuslaitosten kanssa. Valtion tulisi lisätä panostustaan järjestelmän koulutukseen ja kalusto- ja muiden vastaavien valmiuksien kehittämiseen.

Lisäksi on välttämätöntä saada aikaan poliittinen yhteisymmärrys siitä, että pelastustoimi saisi riittävän pitkän ja rauhallisen kehittämisajan ilman järjestelmän perusteita ja järjestämisvastuita koskevaa epäselvyyttä.

Lisätietoja: erityisavustaja Hannu Taavitsainen, 050 523 7665

Sisäasiainministeriö
13.12.2005, 16:06:40